

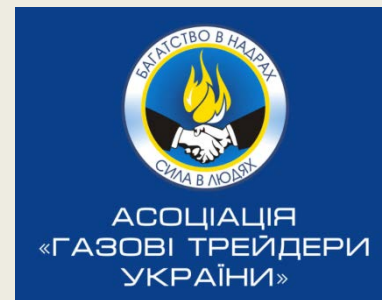

www.gasua.com

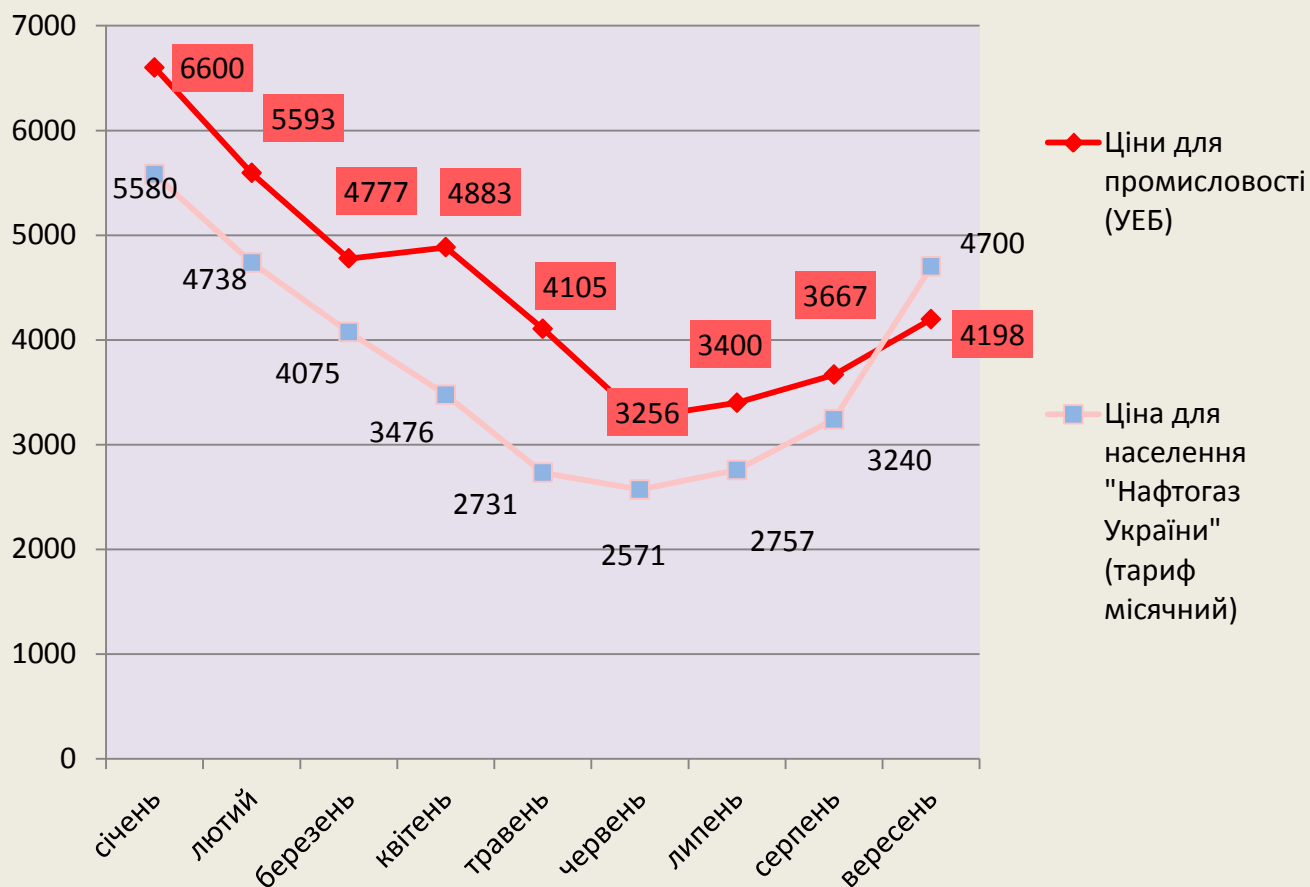
АСОЦІАЦІЯ «ГАЗОВІ ТРЕЙДЕРИ УКРАЇНИ»

**Епоха реформ. Газовий ринок України.
Ефективність реалізації та поточні завдання.
Андрій МИЗОВЕЦЬ**

Запуск роздрібного ринку газу – головна подія на шляху лібералізації ринку

Динаміка цін на газ. Сезонні коливання ціни (тис. куб.м. з ПДВ)

До липня 2020р. ціни на газ «Нафтогаз України» на умовах ПСО. Серпень-вересень 2020р.- ціни на газ формуються на ринкових умовах.

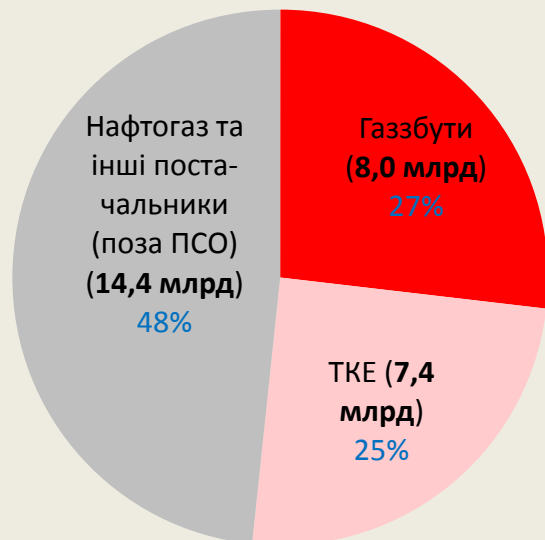
Ключові тенденції

- Після відміни ПСО для населення з 1 серпня 2020 р., ціни на внутрішньому ринку України формуються, виходячи з котирувань європейських бірж та з урахуванням вартості доставки газу в ГТС України, тобто за принципом «імпорتنний паритет плюс доставка».
- Ціни на газ у всьому світі циклічні і залежать від балансу попиту та пропозиції. Ближче до холодів ціна на газ зростає, а після закінчення опалювального сезону падає;
- Соц. дослідження Фонду Разумкова.: Більшість українців вважають винними у зростанні цін на газ у вересні порівняно із попереднім місяцем, державну владу (38,3%) та «Нафтогаз України» (22,5%). При цьому переважна більшість респондентів (55,1%) будуть платити за новими цінами, однак зменшуватимуть обсяги споживання газу. Про реформу ринку газу знає лише 45% респондентів, а підтримують її лише - 11,3%,

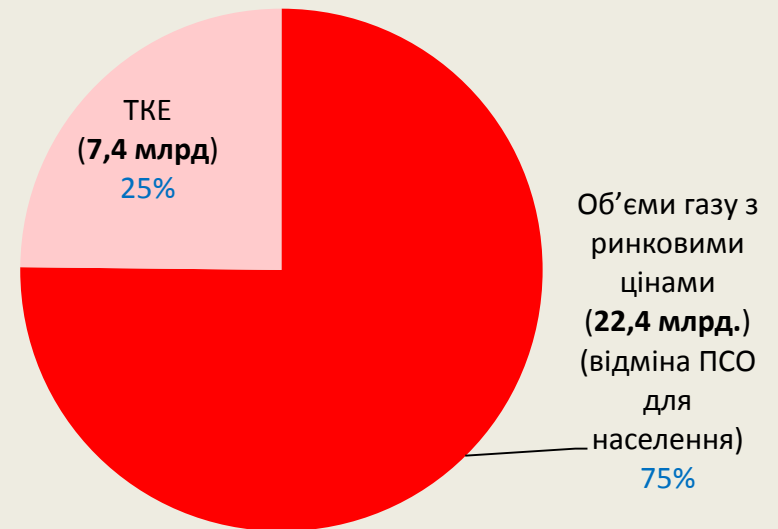
Запуск роздрібного ринку газу – головна подія на шляху лібералізації ринку

Обсяги споживання природного газу в Україні в 2019 р. (млрд.куб.м.) в умовах ПСО для населення та ТКЕ

Обсяги споживання природного газу після відміни ПСО для населення з серпня 2020 р. в Україні (млрд.куб.м.)

Запуск роздрібного ринку газу – головна подія на шляху лібералізації ринку

АСОЦІАЦІЯ
«ГАЗОВІ ТРЕЙДЕРИ
УКРАЇНИ»

Газ Правда КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ **ПОСТАВИТИ ЗАПИТАННЯ**
Варується протягом 24 годин

Газ на зиму: в кого, як і за скільки?

	Прогнозний обсяг	Термін дії тарифу	Передплата	Оплата частинами	Ціна природного газу, спожитого в межах прогнозного обсягу (з ПДВ та без послуг розподілу природного газу), грн/м ³	Ціна природного газу, спожитого понад прогнозований обсяг
Тарифний план «Річний» (Нафтогаз)	Обирає споживач	12 місяців	Відсутня	Так 1/12 від прогнозного обсягу	5,24 за умов подорожчання тарифу до 31 жовтня	Не змінюється
Тарифний план «Тепла оселя» (ETG.UA)	Обирає споживач	6 місяців (з 01.10.2020 по 01.04.2021)	100% за весь прогнозований обсяг	Немає (діє 100% передплата)	5,90 за умов подорожчання тарифу до 31 жовтня	Змінюється (довільно опиняється за поточними цінами)
Фіксована ціна (TAS Energy)		6 місяців (з 01.10.2020 по 30.04.2021)	Відсутня (оплата по факту споживання)	Немає (діє 100% передплата)	5,97 за умов подорожчання до 30.10.2020	
Тарифний план «Передплатний» (ТОВ «ВЕК «ПАЛІВЕНЕРГО»)	Обирає споживач	жовтень (2020)	100% за весь прогнозований обсяг	Немає (діє 100% передплата)	4,704 за умов подорожчання до 31.10.2020	
Тарифний план «Сезонний» (ТОВ «ВЕК «ПАЛІВЕНЕРГО»)	Обирає споживач	6 місяців (з 01.10.2020 по 30.04.2021)	100% за весь прогнозований обсяг	Немає (діє 100% передплата)	4,5 за умов подорожчання до 31.10.2020	Змінюється (довільно опиняється за поточними цінами)
Тарифний план «Вільний» (ТОВ «ВЕК «ПАЛІВЕНЕРГО»)	Обирає споживач	1 місяць (з 01.10.2020 по 30.04.2021)	100% за весь прогнозований обсяг	Немає (діє 100% передплата)	4,92 до 1 жовтня після подорожчання	Змінюється (довільно опиняється за поточними цінами)
Тарифний план «Прогнозований» (Асканія Енерджі)	Обирає споживач	з жовтня по квітень	Відсутня	Так рівними частинами	5,5 за умов подорожчання до 25.10.2020	Змінюється (довільно опиняється за поточними цінами)
Тарифний план «Економічний» (Асканія Енерджі)	Обирає споживач	з жовтня по квітень	100% за весь прогнозований обсяг	Так рівними частинами	5,25 за умов подорожчання до 25.10.2020	Змінюється (довільно опиняється за поточними цінами)

- В Україні діє консультативний центр ГазПравда, який створено для надання фахових роз'яснень українцям щодо постачання природного газу та зміни постачальників.
- На сьогодні НКРЕКП спрощено процедуру переходу від одного постачальника до іншого. Це можна зробити у кілька кліків, відправивши заяву-приєднання та документи, що ідентифікують особу, новому постачальнику.
- На ринку ми бачимо пропозиції близько **10 нових компаній-постачальників, трейдерів** з різними тарифними планами та умовами постачання.
- На сьогодні газ більшості українців постачають регіональні газзбути, афілійовані з облгазами. Їх тариф передбачає передоплату 100% вартості прогнозного обсягу газу за 6 місяців. При цьому понаднормові обсяги треба буде оплачувати за ринковими цінами.
- **Після** відкриття ринку газу для населення споживачі не мігрують масово від одного постачальника до іншого. Поки споживачі мало знають про таку можливість, ринок до кінця року буде адаптуватися до нових реалій. Є декілька тригерів : **ціна і сервіс**. Вони ключові у зміні нового постачальника.

Зміни на газовому ринку, які викликають довіру та підвищують конкуренцію

Імпорт газу

- **За 8 місяців** 2020 р Україна у порівнянні з аналогічним періодом минулого року наростила обсяги імпорту газу на 31% - до 12,6 млрд. куб м., що є рекордним значенням за останні 5 років.
- В Україні імпортом газу займаються понад 60 компаній.

short-haul та митний склад

- Роль України на європейському газовому ринку зростає на фоні рекордного заповнення ПСГ. Станом на 17 вересня в українських ПСГ знаходилося понад 27 млрд. куб м природного газу.
- На початку року ОГТСУ запустив послугу short-haul на західному кордоні, яка дозволяє транспортувати газ між європейськими країнами через українську ГТС з нижчими тарифами, ніж через традиційні європейські маршрути. Також послуга дозволяє закачувати газ в українські ПСГ.

Добове балансування

- Завершення обсягів природного газу відповідно до виробничих планів;
- Оперативне реагування на зміну ціни природного газу на українських та європейських біржах;
- Пряма фінансова вигода від застосування механізму добового балансування;
- Відсутність поточної заборгованості за балансування компаніями з постачання природного газу, трейдерами.

Відкладено впровадження нейтральності

- НКРЕКП перенесла впровадження плати за нейтральність балансування на ринку газу на рік. Першу плату за нейтральність балансування замовникам послуг транспортування необхідно буде сплатити до 1 січня 2023р – за газовий рік 2021-2022.
- Взято тайм-аут для вдосконалення методики розрахунку в нарахуванні плати за «нейтральність», яка сьогодні використовується ОГТСУ

Актуальні питання газового ринку, які потребують вирішення

АСОЦІАЦІЯ
«ГАЗОВІ ТРЕЙДЕРИ
УКРАЇНИ»

Адміністративний тиск

- Зміни (серпень) НКРЕКП до Кодексу ГТС щодо посилення штрафів до учасників ринку за небаланси;
- Не прийняття фінансового забезпечення у вигляді банківської гарантії, виданої банком, який не віднесено НБУ до переліку системно важливих банків;
- НКРЕКП ініціює Закон щодо посилення відповідальності за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку природного газу. Зокрема:
 - а) під час продажу природного газу на організованих товарних ринках. (від 3000 до 50000 оподаткованих мінімумів доходів громадян) і тд.
- До кінця не знято питання можливого перекладення плати за нейтральність балансування на всіх учасників ринку в 2021р.

Борги операторів

- Сума безнадійної заборгованості «Укртрансгазу» (попередній оператор ГТС) - становить 44 млрд. грн. Заборгованість нового оператора ОГТСУ -1,5 млрд.грн.

Облік газу в енергетичних одиницях

- 16.06.2020р. в першому читанні прийнято ЗП N2553 «...щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії». Готується на друге читання

Ресурс «УГВ» на біржу та вдосконалення механізму ПОНу

- Для забезпечення прозорого ціноутворення та запобігання демпінгу "Укргазвидобування" має частину видобутого ресурсу продавати на біржі, а доступ до цього ресурсу на рівних умовах повинні отримати всі постачальники;
- ПОН не повинен продавати газ дешевше ринкової ціни. ПОН – це страховий механізм для споживачів, а він завжди – має бути дорожчий на ринку!

Договори за стандартами Efet

- Впровадження уніфікованого законодавства у відповідності до стандартизованих договорів Європейської Асоціації енергетичних трейдерів

Створення повноцінної біржі

- Необхідність впровадження інтрадей-ринку та сприяння виходу ОГТСУ на біржу для здійснення балансуючих дій.;
- Для щоденного балансування необхідна працююча біржа або балансуюча платформа, яка була б ліквідною та контролювалася окремим Регулятором;
- Своєчасне обрахування та публікація базової ціни газу «Укртрансгазу» протягом доби балансування для збалансування портфелю замовлень

Міцний фундамент вільного ринку – висока конкуренція

Мегамаркет

Супермаркет

Продукти від маленьких господарств

Структурування на ринку газу - справа досить не великого часу. Ми будемо мати таку ж структуру постачальників на ринку газу, як і в ритейлі. Будуть, умовно кажучи, великі мегамаркети, і супермаркети, і локальні магазинчики, які працюватимуть в декількох районах. Збільшення кількості постачальників для населення, яке неодмінно відбудеться, призведе до того, що не буде цінових маніпуляцій, а буде можливість вибрати дешевий продукт.

Цінові маніпуляції, непрозорі схеми, цінові змови, - зводять нанівець обраний курс України на підвищення ліквідності газового ринку його подальшої лібералізації у відповідності до умов третього енергетичного пакету.

АСОЦІАЦІЯ
«ГАЗОВІ ТРЕЙДЕРИ
УКРАЇНИ»

Дякую за увагу!

**Наші контакти:
вул. Бажова, 9
м. Київ, Україна
02100**

**Тел.: +38 (044) 284-04-24
Факс: +38 (044) 573 25 33
E-mail: gastradersua@gmail.com**

